Ն՝ 357 1878 ԻԼՈՒԼ 11 ՐԱԶԱՐ ԼՐԹԼԻՔ ԻԲԻՆՃԻՐՄԼԻՆԷ

ԹԻՐԱՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ԱՂՕՆՔ ՏԻԶԱԹԼԱՐԸ

ՕՔԱՌՈՍԼԻ ԻՔԻՆ

Գիր սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ալիք այլըգ . . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . . 70 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ։

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՔԻՆ

Գիր սէնէլիք . . . . . 330 ղրուշ
Ալիք այլըգ . . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ։
Բօսթա իւճրէթի տախիլ տիր։

Մէժալիքի էնտէպիյէտէ վէ գայիմէ թէտավիւլ իթմէյէն վիլայէթտա, ապօնէ պէտէլի վէ հաստ բօսթա իւճրէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունացագ տըր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

ՄԷՎԼԱՏԸ ԲՕԼԻՈԹԻԿԻՕՆ ԻԼՄԻՕՆԷ ՎԷ ՄԻԼԻՕՆԷ ՎԷ ՍԱՀԻՐԼԻՕՅԻ ՃԱՄԻ ԵՒԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՏԻԶԱԹԼԱՐԸ

Պէհլէր սաթըրը իչին

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղ.
3 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ։

ԻԹԹԱՐ. Գանգա, Շիրբէթ վէ ու�մուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթըն պէհլէր սաթըրը իչին,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյէ։

Մէվատտը նաֆիյա տայիր մու պահասաթ մէճմանէն գապուլ օլունացաղը կիպի, տէրճ օլունմայան էվրագ, սահիպլինէ իատէ օլունա մազ։

1 ղրուշլուգ գայմէ

Իտարէխանէսի Օթամպօլտա Ֆիւրքթի խանցնտա նուումէրօ 7 տէ վէ Մաթպասսը Եինէ մէզբիւր խանտա նուումէրօ 28 տա տըր։ — Ղազէթամզդա այիտ քեանֆէյի մէվատ հագգընտա, տօղրուտան տօղրույա իտարէխանէմիզտէ Ֆիզրան ադա ճիվէյէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կելէճէկի կիպի, քեանֆէյի մեքեաթիպին տարի անընն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ XX ԻՏԼՈՒԼ

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Կէչէն հաֆթանընն էն պէօյիք վուգուաթը, Ռուսլարընն Նիհայէթ Այիսթէֆանօզտան էտիրնէյէ գատար օլան Ռումէլի արաղիէրինի թախլիյէ իթմէէրի վէ էրզրում վիլայէթինէ տախի բէյ տէր բէյ չէքիլմէլէրի տիր։

Մալիմ տիր քի Պէրլին գոնկրէսի չու մուամէլէյէ եանի Ռուսլարընն մէմալիքի չահանէտէն հէր իսթիլա իթտիքէրի մահալլէրտէն չէքիլմէլէրինէ, Պէրլին մուահէտէսի թարիխինտէն իթիսարէն իչ մահ միատտէթ վիրմիշ իտի. իշթէ պու միատտէթ խիթամ պուլմազտան էվվէլ տախի իճրա օլունտու։

Պու կիւն եա եարընն ժէնէրալ Թոթլեպէն վէ Ռուսիա սէֆիրի բրէնս Լօպանօֆ, Դրրմոա Լիվատիայա ազիմէթ իտիւպ, հէմ իմբերաթօրու թէպրիք հէմ տէ լազըմ կելէն թաքիմաթը ալարագ սէքիզ կիւնէտէք ավտէթ իտէճէքլէր տէնիյօր, օնտան սօնրա թոթլէպէն, էտիրնէյէ կիտէճէքմիշ։

Թապիի տիր քի ինկիլիզ տօնանմասը տա արթըգ Ատալար բիչկեահրնտան գալդըպ, Մարմարա տէնիզինտէ պաշգա պիր լիմանա կիթսինլէր, լաքին Ռուսլար վագթը մուայեէնտէ էտիրնէտէն տէ չրգմաբզճա մէմուլ իթմէյիզ քի ինկիլիզ տէ պօղաղտան չէգսըն. Ռուսլար վագաա էտիրնէյի տէ թախլիյէ իթմէլի իտիլէր, անճագ թախլիյէ իթմէտիրտէն մաատա, օրատա լուղումունտան զիատէ տէ ասքէր իգամէ իթտիրմիշլէր տիր տէնիյօր քի պաղբարը եիւզ եիրմի պին գատար թախմին իտիյօրլար, լաքին մուպալատա տըր զանն իտէրիզ։

Պունա չիմտի պիր գաշ սէպէպ կէօսթէրիլիյօր իսէտ, պաշլճասը չու տուր։

Պու սօն մուհարէպէտէ կէրէք Անատօլուտա վէ կէրէք Ռումէլիտէ Ռուսիա կէլիպ պիր մահալի իսթիլա իթտիքտէ, օնա իսթինատէն պիր թագըմ քէնտինի պիլմէզ խրիսթիյանլար իսլամա հագարէթ իտէրլէրմիշ, վէ Ռուսիա օրատան չէքիլտիքտէ, իսլամլար տա պիլ մուգապէլէ ալազը ինթիգամա գալգըշբզ դաթը նուֆուս իտէրլէր իմիշ։

Վագտա չիմտիքի հարպ նազարիաթընտա տէվլէթ տէվլէթ իլէ ճէնկ իթտիքտէ, ահալինին տէ ահալի իլէ ճէնկ իթմէսի լազըմ կէլմէզ, օնլար եինէ պիր պիրի իլէ տօսթ կիպի տուրմայը, լաքին բրաթիգատա հէր եէրտէ պու պէօյլէ օլամայօր։ Պէօյլէ չէյլերտէ էլալէթտէ մուպալատա տա օրուբ, լաքին զանն իտէրիզ քի չու սօն մուհարէպէտէ, կէրէք Անատօլուտա վէ կէրէք Ռումէլիտէ պիր քեչ վէ պիր գատապա Ռուսիատան իսթիլա օլունմատը քի, օրատա միւթէմէքքին իսլամլար, եինէ օրատա միւթէմէքքին խրիսթիյանլարտան, վէ պիր քէօյ վէ գատապա օլմատը քի Ռուսիալլար չէքիլտիքտէն սօղրա խրիսթիյանլար տա իսլամտան չիքատիքտէն սօղրա իսթիմէսին։ Պէօյլէ բիվայէթլեր իլէ Էվրօբա վէ պուրա ղազէթալէրի տօլու տուր։

Հաթթա մուախխարէն պունու սէպէպ պէյան իտէրէք, Անատօլու Էրմէնիյէրինին հիճրէթէ գէլյամ իթմէէրի տէ մէյտանտա տըր, վէ մուախխարէն Ռումէլիտէ վէ Պոթուստա օյան իսլամ վէ Լազ հիճրէթլէրի տէ մալիմ տիր։

Շիմտի Ռուսլարընն Էտիրնէտէ գիլատէ ասքէր իգամէ իթտիրմէլէրի տէ, նասըլ քի տէտիք պաշլրճա պու սէպէպտէ համ օլունույօր. Ռուսլար Էտիրնէյինին պէրի թէրաֆընտա Ս.Թամպօլ գաբուսունատագ բէք չօգ ասքէր իսթիլա իթտիքլէրինտէն, չիմտի չէքիլտիքլէրինտէ պէլքիմ պէօյլէ ինթիգամ ալամէթլերի կէօրիւլիր վէ եէր եէր մուգաթէլէրը զուհուր իտէր տէյի, կիւյա իհթիմալ իչիւն էտիրնէտէ պիր աղ զիյատէ ասքէր իգամէ իթտիրիլէճէք իմիշ։

Պու տա պաշը պօղուգլարընն Պիզէ պիր հէտիյէսի տիր. օնլար ըստ եէր եէր պէօյլէ ինթիգամլարա գալգըշան պիզ մէմուլ իթմէյիզ քի Էտիրնէյինին պէրի թէրաֆընտա օլան Իսլամ վէ Խրիսթիյան ահալիսիզ, պէօյլէ պիրի պիրինտէն ինթիգամ ալաճագ տէրէճէտէ համիյէթսիզ օլսունլար, լաքին պաշը պօղուգլարտան կէօրիւլէն էսքի հալլերէ նազարէն հէր քէսին գալալինտէ օյան պիր վէսվէսէյի տէ չրգարմադ գապլի օլամայօր, պու մատտէ Պիզիմ իչիւն ադը պիր մէսէլէ տիր, չիւնքի պէօյլէ պիր սէպէպ մէյտանտա օլտուգճա նէ Ռուսիա Էտիրնէտէն չրգար վէ նէ տէ ինկիլիզ Մարմարատան, վէ օլ հալտէ քէնտի մէմլէքէթիմիզին էճնէպիսէն իսթիլասընա քէնտիմիզ ժէպէպիյէթ վերմիշ օլուրուզ։

Ռուսլարընն չէքիլտիքլէրի եէրլէրէ Պիզտէն Նիզամ ասքէրի իգամէ իթտիրիլտիյինտէն, վէ սայիր թէտապիրի լազըմէյ տէ թէչէպպիւս օլունտուղունտանգա թա մէմուլ իթմէյիզ քի, պէօյլէ մուգաթլար օլապիլսին, վէ պիր իքի այատագ պու վէսվէսէլէր տէ քիւրդիյէն մահվ օլտուղու հալտէ, Ռուսլարընն Էտիրնէյտէն տէ խուրուճ իթմէլէրի թապիի տիր։

Բօսօք իսթիլալը, Արնաուտլարընն ղըյամը, վէ Պոնալլարընն Աւսթրիայա թէսլիմ օլմագ իսթէմէտիքլէրի կիպի, Դարատաղ ճիվարընտա պուլունան Արնաուտլարընն տա, Գոնկրէ գարարը իգթիզասընտան, Դարատաղա թէսլիմ օլմագ իսթէմէտիքլէրի, վէ Դարատաղ իլէ Արնաուտլար պէյնինտէ պիր մուհարէպէ զուհուրու իհթիմալի, Սրբոպ հուտուտլարընն ատէմի էմնիյէթի տէ պունա սեպեպ կէօսթէրիլիյօր։

Լաքին տահա պիր պաշլճա սեպեպ, Աւսթրիա նիհայէթ սեքսէն եիւզ պին ասքէրլէ Պոնայը իսթիլա իտեճէք իքէն, չիմտի օրալարա իքի եիւզ պին տսքեր թէրթիպ իթմէսի, վէ իլէրիտէ Միթրովիչյա գատար իլերիլմէք արզուսու, Ռուսիա ենթինտէ Պուլկարիսթանա վէ Սլավարա պիր թէհլիքէ ատա օլունտուղունտան, միւլէն օլտուզունտան զիատէ Ռումէլիտէ ասքէր ատգամտաղա մէճպուր օրմասը ատտ օլունույօր։

Իշթէ պէօյլէ Գոնկրէ Ռումէլիտէ սուլհ ու ասայիշ հարբ իտեճէք իքէն, տահա զիատէ մախլութիյթէ սեպեպ օլտու տէնիյօր իսէ տէ, բրէնս Պիզմարգ տախի, պունլար Նիհայէթ պիր գաշ այ տահա սիւրէր չէյլեր օլուպ, հէր հալտէ Ռումէլիտէ իատէի սուլհ վէ ասայիշ վագի օլաճագ տէյի, քէնտինի տիյնէյէնլէրէ վատ իտէյօր. էլեէվմ Էվրօբա տիբլոմասիասընտա տա պիր տուրկունլուգ կէօրիւնիյօր իսէ տէ, սաթհի օլուպ, պօշ տուրմայօրլար զանն բատրդը վէ պէդ գաշ կիւնէտէք, պաղը գարարլարընն իսապերի տէ աբընը տէյի մէմուլ իտերիզ։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Աժանս Հավաս

Վիէննա 21 իլուլ. — Պիգլինց—ըզվօրնիքտէ (ասըլար վէ Աւսթրիալլար միևանէսինտէ) գաթի պիր մուհարէպէ վուգուրնէ պէքլէնիյօր։

Օտէսա, 21. — Նիհիլիսթ մահալուսլարը գուրթարմագ իչիւն թէչէքքիւլ իտէն պիր խաֆի չիրքէթ մէյտանա չրգարըլմաղա, կէրէք չէհրիմիզտէ վէ կէրէք Խարգովտա պիր չօգ ատէմ թահթը թէվզրֆա ալընը։

Պէլկրատ 20 — Աւսթրիա ասքիրինին Բօղավինատա (Պոնանընն բոյրաղ թարաֆընտա պիր էեալէթ) վադը օյան մուամէլէթը իւզերինէ, ասըլար Սրբոպ հուտուտունուն պէրի թարաֆընա կէչմէկե պաշլատըլար. պունլար Սրբոպ թօրրաղընտա սիլահլարը ալընտրգտան սօնրա, թէվզրֆ օլունմագտա տըրլար։ — Սրբոպ հիւքիմէթի, վուգուաթ լուզում կէօսթէրտիյի հալտէ, հուտուտու մուհաֆաղայա մէմուր օյան ասքէրի գօրտօնուն մրգատարընը արթըրաճագ տըր։

Պոս ատգահ ալնան ընդէլէրգիր։

Բարիս, 22. — Բէրլուպլիդ Ֆըրանսէզ զաղէթասը, Եվրօբանընն հալինտէն պահս խուզ, պէնտինէ չու քէլամարլա խիթամ վիրիյօր. — «Բրլինս Պիզմարգ իհթիյաթքեարանէ մէպէքինէ իմթիսալ իտէլիմ. հիչ պիր իչտէ թէահհիւտ թահթընա կիրմէյէլիմ. միւթէյադզզանէ պիր մէպէքէ տէվամ իտէլիմ, չինքի մուխթարա զէմանը հէնուզ կէչմէմիշ տիր վէ թէքլիֆլէր վէ թէճրիպէլէր զէմանը տախի տէվամ իթմէքտէ տիր։»

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ալէմանիա սէֆիրի ճէտիտի գոնթ Հացֆէլտ ճումատա իրթէսի կիւնիւ մարսիմի մութատէ իլէ մապէյնի հիւմայունա պիլ ազիմէ իթիմատանամէսինի թագտիմ իթմիշ, վէ պատէհու Պապը Ալիեէ կէլիպ վիւքելայի ֆիլամա վիզիթա վիրտիքտէն սօնրա, սատրազամ Սաֆվէթ բաշա հագրէթլէրի Ալէմանիա սէֆարէթխանէսինէ պիլ ազիմէ իատէի վիզիթա իտուպ, պատէհու իրան սէֆիրի Մօհսին խան հագրէթլէրի իլէ մապէրնի հիւմայունա կիտէրէք իֆթարը օրատա իթմիշ տիր։

— Ռուսլար Այա Սթէֆանօս վէ ճիվարընը քիւլլիէն թախլիէ իյլէտիրլէրինտէն, օրալարընն ասքիրի չահանէ թարաֆընտան մուհաֆազասը իչին թարաֆը սատարէթէնահիտէն Պապը Սէրասքերիյէ քէչիտէ օլունան թէլէկրաֆ իւզերինէ, Ռուսլարա թէսլիմ վէ թէսլլիմ գայտէսինի իճրա իչուն Պապը Մէրասքէրիտէն թային օլունան մէմուրինի ասքէրիեէ մահալի մէզքիւրե իզամ օլունմուշ վէ պու կիւն տախի ֆուատ բաշա հագրէթլէրի գօլունտան 3 լիանընն Այա Սթէֆանօս ճիվարընա կիրմէսի մուղարրէր պուլունմուշ տուր։

—Այա Սթէֆանօս վէ հավալսինտէն Ռուսիա ասքէրինին էվվէլճէ պիր մրգատարը վէ պագայասընընն տախի տիւնքի կիւն քեամիլէն չէքիլիպ կիթմէսինէ մէպնի, օրալարընն ումուրը զապթասը նէզարէթի ճէլիլէ զապթիյէ թարաֆընտան միւսթագիլէն բույէթ օլունմաղա պաշլանմըշ տըր։

—Շարգի Ռումէլինին թանզիմինէ մէմուր օյան Էվրօբա գոմիսիօնունա ճանիպի Պապը Ալիեէն մէճլիսի Այան բէյսի Ասիմ բաշա հագրէթլէրի թային գըլընմըշ տըր։

—Կէչէն ճումատա կիւնիւ Ռուսիատան 2,800 գատար ասքիրի չահանէ իլէ 120 գատար զապթան կէլմիշ տիր. Շիպգա գոմանտանը վէյսել բաշա տախի պու էսիրլէր միեանընտա տըր։

—Գուսօվա օրտուսու ղայէթ-

Լ Դ Ա Ա Ա

ՀԱՅՈՒՀԱՅՈՒՄԱՆ ԱՌԱՎԱՏՈՒՆ

ԿԻ

ՏՆԿԳՈՅՆԵՎՍ ՏՅՈՂ

—

ՀԱՅՈՒԹ ՄԱՆ ՈՒՍՎՀՍՈՒ

ԳՈՒՅՆԸ ։

Ամա քիմ։

Ամոռ, Ժրդրվիրվա Ռեղ ռեեռա։ Ամա գտղրվատվոեեբ ղեմոռվբ։ Ամ գոմ ռամոզ գտ ղվատվոեեբ ղեմոռմոտրկ եղ։ Գտ ղվատվոեեբ ղեմոռմոտրկ, գտ ղվատվոեեբ ղվրկ գտեռվր Ամ ղղեռ։

Գեար։

Ամ ղորեղվա գրկ գրկ եեղեմոզ։ Մվկեռամ ղորեղվա գղմվա վմվա Ռեղ ռեղ։ Ամ գոզ։ Գեար գոեռ գրկ գրկ մեղ։

Գ ։

Գ։ Ամ։ Գ։ Ամ։ Գ։ Ամ։

եա իմբէրաթօրունա միւրաճաաթ իտուպ, չու չէյլերի պէհան իթ. մէյի քէնտի վազիֆէլերինտէն ատտ իթմիշ իտիլէր քի, քէնտիլերի մէմալիքի Օսմանիէէնին հէր թարաֆընտա եաշամըշվէ չալըշմըշ օլուպ թաստիգ իթմիշ տիրլէր քի Գրըմ մուհարէպէսի վէ Բարիս ահտնամէսինտէն պիրի, Պապը Ալինին խրիսթիյան թէպաասընըն հալլերինէ կէօրիւլէն ըյահաթ վէ թէպտիլաթ, բէք զիեատ տըգդաթա չաեան պիր սուրէթտէ պիւլունմուշ տուր։

«Միսիոնարլար, շունու տախի տէեորլար իտի քի, Թիւրքիատա ճան վէ մալա օլունան բայէթ չիմտի բէք պէյիւք տիր, վէ մէքթէպլերէ վէ ումում մէարիֆէ զիատէսիյլէ միւսաատէ օլունմագտա տըր վէ մեզհէպ սէրպէսթիսի սայբի պէրքէմալ տըր։ Հալ պու քի արզու օլունան թէպտիլաթ անճագ Զաթը հազրէթը բատիշահի թարաֆընտան իճրա օլունապիլիր, չիւնքի չիմտի էվրօրատա հիչ պիր տէվլէթ եօգ տուր քի, պու պապտէ Զաթը շահանէնին տըգդաթընը ճէլպէ, վէ քէնտի թէպաասընըն իտարէսինէ միւտախէլէ իթմէէ հագգը օլսուն։»

Իչթէ լօրտ Պիգընսֆիլտ, մեղքիւր նութգտա, Ամերիգա միսիոնարլարընըն վերտիքլերի շահատէթ տիր տէեէրէք, պու չէյլերի սէօյլէմիշ իտի։

Լօրտ Պիգընսֆիլտին պու սէօզլերի իւզէրինէ, «Պիր Ամերիգա միսիոնարը» Թայմա մէքթուպ եազարագ, լօրտը միւշարիէյհին իֆատտաթը վագբասընը ճէրհ իթմիշ տիր։ Պու մէքթուպուն խիւլասայի մաալինի պէր վէճհի աթի տէրճ իտէրիզ։

Թայմս մէքթուպ եազան միսիոնար տէեօր քի, — «Լօրտ Պիգընսֆիլտ պու սէօզլերի իլէ պէրապէր Ամերիգա միսիոնարլարընը խայլըճա մէտհ իթմիշ օլտուզունտան, չիմտի միսիոնարլարընն պու սէօզլերի ճէրհէ գալգբյմալարը բէք միւնասիպ օլմայաճագ տըր կիպի կէօրիւնիւր։ Ֆագաթ Ամերիգա միսիոնարլարը չունու պէհան իթմէք իսթէրլեր քի, լօրտը միւշարիէյհ հազրէթլերի, պէյլքի տըգդաթսըզլըգլա վէ չիւահէսիզ պիր նէհէթի մախսուսէեէ մէպնի օլմայարագ, Ամերիգա միսիոնարլարընա էօյլէ պիր սէօզ սէօյլէթմիշ տիր քի, ալէմ միւվահէհէսինտէ պէօյլէ պիր սէօզու գապուլ իտէմէզլէր, վէ միւնհասբրէն սաատէթի հալլերինէ քէնտիլերինի ֆիտա իթմէքտէ պուլունտուգլարը Թիւրքիա խրիսթիան ահալիսի միեանէսինտէ, Ամերիգա միսիոնարլարընընն իթիպար վէ նուֆուզունա աղբր պիր սուրէթտէ իրասբխալէլիտէպիլիր։

«Իչթէ պու սուրէթլէ, (տէեօր միւմայիլէյհ միսիոնար) Տէրսաատէթ Էրմէնի զաղէթալարընընն պաչուճալարընտան պիրիսի օլան Մոֆոնամ զաղէթա, Լօրտ Պիգընսֆիլտին նութգունուն պու ֆըգրասընը թէրճէմէ իտիպ, պիզէ (միսիոնարլարա) գապահաթ պուլտու քի, իրիսթիյանլարըն հալինէ տայիր պիզիմ Ա.Ե.Մ.Ը զաղէթամըզտա տօղրու մալիւմաթ նէշր իտիպ, Ալէմանիա իմբէրաթօրունա իսկ պունուն աքսի խապէրլէր վերէրէք, եալան շահիտլիք վէ միւրայիլիք իթմէքտէյիզ տէյի։ Պունուն իւզէրինէ պիզ տախի լիւզում կէօրտիւք էրմէնի միլէթինէ պիլտիրմէէ քի, Լօրտ Պիգընսֆիլտ, հագգըմըզտա էօյլէ սէօյլէեէրէք, աղբր պիր եանլըշգտա պուլունմուշ տուր։ Վէ Ամերիգա միսիոնարլարը, Թիւրքիանըն հալինէ տայիր էւրօբա հիւքիւմէթլերինտէն պիրիսինէ նէ պիր թէպլիղաթտա պուլունմուշլար, վէ նէ տէ պէօյլէ պիր չէյ իչին քէնտիլերինէ մէղունիէթ վիրիլմիշ տիր, վէ պունտան գաթի նաղար, պիզ, Թիւրքիատա պիտայէթի պուհրանտան պէրու ումուրը բօլթիգիյէեէ հէր նէվ միւտախէլէտէն իճթինապ իթմիշիզ տիր, վէ պու մէսէլէքիմիզէ պիր միւսթէսնայիէթ օլարագ, Տէրսաատէթտէ մուգիմ միսիոնարլար թարաֆընտան գալէմէ ալընըպ եինէ Տէրսաատէթտէ մուգիմ պիր խայլը էճնէպիլերին իմդա իթմիշ օլտուգլարը պիր լայհաեը Գօնկրէեէ կէօնտերիրէք, պու լայհատա, հալլերինի նազարը տըգդաթա ալաճագ օլտուղու պիւթիւն ահալիլերին մէզհէպ ֆարգը իթմէեէրէք մէտէնի վէ բօլթիգի միւսավաթընը թէէմին իչիւն թէտապիրի լազըմէյի իթթիխազ իթմէսինի Գօնկրէեէ ըճճա իթմիշ իտիք։ Պու լայհա, Ալէմանեա սէֆիրի բրէնս տէ Ռէուս մարիֆէթիյլէ Գօնկրէ ըէիսինէ կէօնտերիլտի, վէ պիր սուրէթի տախի, ինկիլթէրրա սէֆիրի Սըր Լէյարտա թէպլիղ օլունտու։ Վէ ֆազաթ, պու լայհատա, լօրտ Պիգընսֆիլտին նութգունտա միսիոնարլարա սէօյլէթտիյի սէօզլէրէպէնղէր պիր շէյ եօգ իտի։»

Թայմս մէքթուպ եազան միսիոնար էօյլէ զանն իտէյօր քի, լօրտ Պիգընսֆիլտին եանլըշը, չու վագբայա մէպնի պուլունմագտատը։ — Էվրօրատա իգամէթ իտէն վէ միսիոնարլարըն քէնտիսինէ զիատէսիյլէ բայէթ իթմէքտէ օլտուգլարը պիր Ամերիգալը, բօլթիգա մախուԹիյէթլերի ադրասընտա զուհուրա կէլճէք մուխթարլարտան Թիւրքիատա միսիոնարլարը մուհաֆազա իթմէք իւզրէ քէնտի նուֆուզունու գուլլանմագ իչիւն, վաթանտայը պ՝ուլունան պաղը Ամերիգալլար 1876 սէնէսի իլուլ այընտա քէնտիսինէ ըճճա իթմիշլէր իտի։ Օլ վագբթ պու միլթէպէր Ամերիգալը զաթ. պու միսիոնարլարընն հալի հագգընտա մալիւմաթ ալտըգտան սոնրա, ըրէնս Պիզմարգա խիթապէն պիր լայհա գալէմէ ալտը, ֆագաթ միսիոնարլար ասլա պու լայհայը կէօրմէտիլէր, վէ միւնտէրիճաթը տախի լօրտ Պիգընսֆիլտին տէտիյի կիպի օլմասը շիւպհէլի տիր։

«Ղազէթալարընն լայհայը մեղքիւրէանն տերճ իթտիքլերի պագը ֆըգրալարա նազարէն, միւմահիէյհ միլթէպէր Ամերիգալընն պու վարագասը, «Մէմալիքի Օսմանիյէտէն Բուսլար եէր զապթ իտէճէք օլուրլար իսկ, մեղհէպ սէրպէսթիսի իչիւն Բուսիատան թէէմինաթ եէ կէթիրմէք իւզրէ» Ալէման հիւքիւմէթինէ ըճճա իթմէքտէն իպարէթ իտի։»

Թիւրքիանընն ահվալընա տայիր կիւյա Ամերիգալը միսիոնարլարընն չէհատէթի տիր տէյէրէք, լօրտ Պիգընսֆիլտին իրատ իթտիյի քէլամըը, պու սուրէթլէ ճէրհ իթտիքտէն սոնրա, Թայմս մէքթուպ եազան «Ամերիգալը միսիոնար» ինկիլիզ հիւքիւմէթինին վուգու պուլան միւտախէլաթընտան մէմալիքի շահանէտէ մաղլումըը իչիւն հասըլ օլան մուհասէնաթտան վէ Թիւրքիատա եէնի պիր սաատէթի հալտէվրի աչըլմասը մէմուր պուլունտուղունտան պահս իտէրէք մէքթուպունա խիթամ վերմիշ տիր։

ԱԼԻՄԱՆԻԱ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐՈՒ ՎԷ ՄԷՀՄԷՏ ԱԼԻ ԲԱՇԱ

Գօնկրէ զէմանընտա բրէնս Պիզմարգըն մէրհում Մէհմէտ Ալի բաշա հագգընտա պէր վէճհի աթի սէօյլէմիշ օլտուղունու Թայմ եաղըյօր։ —

«Մէհմէտ Ալի բաշա հազրէթլէրինին, զէքեավէթ վէ տիրայէթինէ հայիր օլտուղու, բիւթպէ վէ մէմուրիյէթ տէլալէթ իյլէտիյի իչուն, քէնտիսի իլէ միւքեալէմէ զայէթ խօշ օլսա կէրէք տիր. անճագ վէքիլի պուլունտուղում իմբէրաթօր հազրէթլերինին հայսիյէթինի մուհաֆազա իչուն, միւշարիլէյհ իլէ կէօրիւշմէքտէ մաղուրում, Մէհմէտ Ալի բաշանընն Օսմանը մուրախասը սրֆաթըյա պուրատա պուլունմասընտան, իմբէրաթօր հազրէթլերի միւթէսիր տիրլէր սանրրըմ։

«Բաշայի միւշարիլէյհին, հէնուզ օն պիր եաշընտա իքէն, պիր Ալման կէմիսինտէն դաչմասընա հագգ վերիյօրում, պէն տէ էօյլէ պիր մէվգըտէ պուլունմուշ օլսայրտըմ, էօյլէ եաբար ըտըմ։

«Անճագ միւշարիլէյհ ան ասըլ Ալման օլտուղու հալտէ Թիւրքօլմասընա վէ պու սայէտէ թէրագգը իտուպ մէմուրիյէթի ֆէվգէլատէ իլէ պուրաեա կէլէրէք, մեղհէպի ճէտիտինի իրայէ վէ էվրօրա խրիսթիյան տէվլէթլերի մուրախասարընա գարշու. քէնտի մեղհէպինի այիտ մէնաֆիի վիդայէ իյլէմէսինէ հագգ վիրմէյէճէյիմ իչուն հագգընտա թուԹտուղում հարէքէթտէ տէվամ հագգըմ վար տըր։»

Տէօ՝ զաղէթասընընն պու պապտէ եազտըղը պիր ֆըգրայա նազարէն, «պունտան մուգատտէմ պիր գօնկրէ ինրգատ իտուպ տէ իճրայի միւզաքէրէ իյլէտիքտէն սոնրա, տաղըլաճաղը զէման ազասընա նիշանլար իթասը մէրասիմի տիբլօմասիյէտէն իքէն, բըրէնս Պիզմարգընն պու քէրրէ պու ատէթի իճրա իթտիրմէմիշ օլմասը, Մէհմէտ Ալի բաշայա տախի նիշան վէրտիրմէմէք իչիւն իմիշ։

Ագտէմճէ խապէր վիրիլմիշ օլտուղու վէճհէ, Թունուս բէիսի միւտիրանը սապըգ խայրէտտին բաշա հազրէթլէրի, ճումաա իրթէսի կիւնիւ շէհրիմիզէ միւվասէլէթ իյլէտի։

—Հէրսէքտէ վագի Պէհքէ (Պիհաչ) նամ միւսթահքէմ շէհիր իւզէրինէ թէարրուզ իտուպ մաղլուպէն կէրի չէքիլէն ժէնէրալ Զախ, պու տէֆա թէքրար շէհիրի մէզքիւր իւզէրինէ հիւճիմ իտուպ, ասըլար իլէ շէտիա մուհարէպէ իթտիյի, վէ էվվէլքի կիպի եինէ իքի իսթիհքեամ զապթ իթտիյի, Վիէննատան 20 իլուլ թարիխլէ խապէր վիրիլիյօր։

Աւսթրիալըլարը Պօսնատա եէնիտէն մուամէլաթը ասքէրիեէեէ միւպաշէրէթ իթտիքլերի մաչիմ տիւ։ Աւսթրիալըլարը պիրինճի իչի, Սավա նէհրի իւզէրինտէ վագի օլուպ ասըլարը եէտինտէ պուլունան Պրիցգա չէհրինի թօբա թուԹմագ օլմուշ տուր։ Իչպու Պրիցգա չէհրի, Գօնթ Զաբարինին ֆըրգասընա Սավա նէհրինի կէչիրտիի նօգթա իտի, ֆագաթ ֆըրգայի մէզքիւրէնին տիւչար օլտուղու մաղլուպիէթ իւզէրինէ, ասըլար իչպու Պրիցգա չէհրինի զապթ իթմիշ իտիլէր, չիմտի իսկ Աւսթրիալըլար պու չէհրիի վուրուպ, սոն խապէրլէրէ կէօրէ ասըլարը օրատան թարտ իթմէէ մուվաֆֆագ օլմուշ տըրլար։ Պրիցգա էլան Աւսթրիալըլարընն եէտի իսթիլասընտա տըր։

— Դատը քէյ գուրպինտէ խագանը սապըգ Սուլթան Մուրատ հազրէթլէրինին պիր չիֆթլիյնտէ իգամէթ իտէն իլչ պաղչէպանլարընն, մուհաֆիզ գէլէգլը պիր գաչ հայտուտ թարաֆընտան ճումաա վէ ճումաա իրթէսի պէյնինտէքի կիճէտ գաթլ օլունտուգլարընը, Սիմոպուլ խապէր վիրիյօր։

ՇԱՐԴ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԹԷՐԲԱՐ ՐՈՒՄԷԼԻ ՃԻՀԷԹԻ

ՎԻՏ ՎԷ ԼՕՄ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷԼԷՐԻ

ՐՈՒՄԱՆԼԱՐ

(352 նումէրոտան տէվամ)

Պու կիւնքի կիւն պիւթիւն էվրօրա հալա պու էֆքէարտա տըր, պիզ չիմոի չարգ մուհարէպէսինի էվրօրա մուհարիրլերինտէն պաչգա պիր մէնպատան ալամազ օլտուղումուղտան իլէրիւտէ Պիզտէն տէ պէօյլէ միւվերրիխլէր զուհուրա կէլիպ տօղրուսունու եազանլար օլուր իսկ, պէլքիմ էվրօրա մուհարիրլերինին զալաթլարը թասհիհ օլունապիլիր, էյէր Պիզտէն պէօյլէ թարիխչինասլար զուհուր իթմէզ իսկ, էվրօրա մուհարիրլերինին եալան տօղրու եազտըգլարը եէրլէշիպ գալաճագ տըր։

Եինէ պու միւվերրիխլերին գավլինճէ, Ռուսլար էվվէլքերի Օսմանը ասքերինի օ գատար հիչ պիր շէյ եէրինէ գօյմուշլար ըմըզ քի, քէնտիլերինի պաչգա հիչ պիր թէրաֆտան մուավէնէթէ միւհթաճ կէօրմէյիպ, հէր նէ գատտար Ռումանլար տա սիլահլանըպ Ռուման ասքերինին տէ Ռուսիա ասքերի իլէ պիրլէշիպ մուհարիպ օվալարընը իսթէմէմիշլեր իսկ տէ Ռուսլար գապուլտէն իմթինա իթմիշլեր իտի. Ռուման ասքերինին նէսի օլուր քի, պիզիմ ասքերիմիզէ գարբշարբալամ տէյի պունու քէնտիլերինէ պիր քիչիքլիք սայարլար ըմըզ, վագտա պու պէօյլէ իտի, Ռումանլարտան եալընըզ պիր ֆըրգա ասքէր կէչմիշքէն օնու տա Նիգօբօլտէ օթուրտուպ պէրիյէ ալմամըշլար ըը։

Գաչ տէֆա Բրէնս Շարլը պիր մուգավէլէ Թանզիմի իլէ, Ռուս իլէ Ռուման ասքերինի պիրլէշտիրմէք իսթէտի իսկ տէ, Ռուս ճէնէրալլարը վէ պաչ գօմանտանլարը գապուլտէն իմթինա իտուպ Թէէնի կէօսթէրտիլեր, չիւնքի Ռուման կիպի տահա հիչ պիր ճէնկէ կիրմէմիշ վէ ասքերի չէօհրէրլերի օվայան պիր ասքեր իլէ պիրլէշմէյի, քէնտիլերինէ ար իտէրլեր իտի։

Լաքին ԲլէՀա պօզկունլուգլարընտան վէ Շիպգա վագասլարընտան սոնրա իչլերի ֆէնալաշզըպ, պիր տէ Օսմանլընն պէօյլէ տավրանմայըպ տա քէնտիլերինի բահաթ պրագտաճագլարընը հիչ ագբալարը քէսմէտիյինտէն մուախխարէն Թէպտիլի էֆքեար իտուպ, Ռումանլար իլէ պիրլէշմէյէ մէյլ հասըլ օվմուշտու։

Բրէնս Շարլը իսկ, պունու այնը ֆըրսաթ ատտ իտուպ, լայըգլը պիր մուգավէլէնամէյ տէսթրէս օվմագ իւզրէ գալգնը պիզգաթ կրան տիւգ Նիգօլանընն օրտուկեահընա ադիմէթ իթտի։ Լաքին Ռուսլարընն Ռուման մուավէնէթինի գապուլ իթմէլերի, պիւթիւն էվրօրա մուվաճէհէհինտէ, զաաֆլարընը իգբար իթմէք տէմէք իտի. իմոի պու սեպպէպ Ռուս էրքեանը հարպիյէսինտէն ֆէվգէլատէ մուխտիֆէթ կէօրտիւ, վէ պու խուսուսէթ ասքերէ վէ զապիթանէ սիրայէթ իտուպ, օնլար տա պիր պիրինէ օ տէրէճէ հագարէթ կէօսթէրմէքտէ օլտուլար քի, ազ գալաը պիր պիրինի ուրմասընընը, Ռուս զապիթէրի վէ նէֆէրաթը Ռուման զապիթի վէ նէֆէրի կէօրտիւլէր մի, խսթիհզա իտուպ, դահդահա գօր

—Միահամ բաշա հազրէթ-ելերինէ թային օլունան մաաշ, այ-սա 125 լիրա օլմահուպ, 200 լի-րա տրը։

—Ինկիլիզ հիւքիւմէթինի թա-նրերպ հիմայէսինէ էմնիյէթ իթ-մէլերինե տայիր, Բաբա հազրէթ-ելերի թարաֆընան Գըզրըս Դա-թոլիք ըուհպանընա թայիմաթ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Լազար, Ռուսլարա մուխա-լիֆէթ իթմէեէրէք Պերլին ահա-նամէսինէ միւթապաթ կէօս թէրմիշ օլտուգլարը կիպի, շիմ-տի տախի Անատօլուա հիճրէթ իթմէք թասավվուրունտան վազ կէչմիշ տիրլեր, պազը դապահը Լազլարտան մաատա, քի շիւպ-հէսիզ Ռուսլարտան գօրգարլար։

—Ինկիլթերրատա հէքիմլերէ վիրիլէճէք իւճրէթ հադգընտա շու կիւնլերտէ զաղէթալար վա-սթասըլա պիր միւպահասէ ա-սըթասըլա պիր միւպահասէ ա-սըթասըլա պիր միւպահասէ ա-սը